

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐ การเปลี่ยนแปลงการลงทุนของภาคเอกชน และดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศไทย โดยการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐบาลพิจารณาเป็นเป็นการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐบาลประเภทรายจ่ายประจำ และการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐบาลประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุน ซึ่งเป็นข้อมูลรายไตรมาสย้อนหลัง 18 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ถึง พ.ศ. 2553

ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลพบว่า ข้อมูลดุลบัญชีเดินสะพัด การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐบาลประเภทรายจ่ายประจำ การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐบาลประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุน และการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคของเอกชนมีลักษณะนิ่ง (Stationary) ที่ Integration of order zero หรือ $I(0)$ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 สำหรับการพิจารณาเลือกความล่าช้า (Lag) ที่เหมาะสมพบว่าค่าความล่าช้าที่เหมาะสมสำหรับการทดสอบคือที่ระดับ 3 Lag

ผลการประมาณค่าแบบจำลอง VAR กรณีดุลบัญชีเดินสะพัดเป็นตัวแปรตามพบว่า การเปลี่ยนแปลงของดุลบัญชีเดินสะพัดในช่วง 1 และ 3 ไตรมาสที่ผ่านมา รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายประจำใน 3 ไตรมาสที่ผ่านมา จะส่งผลกระทบต่อดุลบัญชีเดินสะพัดในไตรมาสปัจจุบันในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคเอกชนใน 3 ไตรมาสที่ผ่านมา จะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของดุลบัญชีเดินสะพัดในไตรมาสปัจจุบันในทิศทางตรงข้าม กรณีการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายประจำเป็นตัวแปรตามพบว่า การเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายประจำในช่วง 1 และ 2 ไตรมาสที่ผ่านมา รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุน 3 ไตรมาสที่ผ่านมา จะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายประจำในทิศทางตรงข้าม กรณีการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุนเป็นตัวแปรตามพบว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุนช่วง 1 และ 2 ไตรมาสที่ผ่านมา รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคเอกชน 3 ไตรมาสที่

ผ่านมา จะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุนใน ไตรมาสปัจจุบันในทิศทางตรงข้าม ส่วนการเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงการลงทุน ภาคเอกชน 1 ไตรมาสที่ผ่านมา จะส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐประเภท รายจ่ายเพื่อการลงทุนในทิศทางเดียวกัน กรณีการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชนเป็นตัวแปร ตามพบว่า การเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุน และการเปลี่ยนแปลงของการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคเอกชน 3 ไตรมาสที่ผ่านมา จะส่งผล ต่อการเปลี่ยนแปลงการลงทุนในไตรมาสปัจจุบันในทิศทางเดียวกัน

จากนั้นพิจารณาคุณสมบัติ Stability ของแบบจำลอง VAR ที่ประมาณค่าได้พบว่าค่า Modulus มีค่าน้อยกว่า 1 และค่า Root อยู่ในวงกลมรัศมีหนึ่งหน่วย แสดงว่าแบบจำลอง VAR มีคุณสมบัติ Stability ผลการวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองของดุลบัญชีเดินสะพัดต่อความแปรปรวน (Impulse Response Function: IRF) พบว่า เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (Shock) ต่อทั้งดุลบัญชีเดินสะพัด การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐบาลประเภทรายจ่ายประจำ การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายภาครัฐบาลประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุน และการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคเอกชน ในระยะยาวจะปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพ

ผลการวิเคราะห์การแยกส่วนของความแปรปรวน (Variance Decomposition) ของดุลบัญชีเดินสะพัดพบว่า ความผันผวนของของดุลบัญชีเดินสะพัดส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับดุลบัญชีเดินสะพัด ในช่วงเวลา ก่อน ซึ่งมีสัดส่วนกำหนดความผันผวนโดยประมาณร้อยละ 79.7 รองลงมาคือการลงทุนภาคเอกชน การใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุน และการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายประจำ โดยมีส่วนกำหนดความผันผวนของดุลบัญชีเดินสะพัดประมาณร้อยละ 13.6 4.7 และ 2.0 ตามลำดับ สำหรับผลการวิเคราะห์การแยกส่วนของความแปรปรวนของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายประจำพบว่า ความผันผวนของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายประจำส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับตัวมันเองในช่วงเวลา ก่อนเป็นหลัก รองลงมาคือการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุน ดุลบัญชีเดินสะพัด และการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคเอกชน ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์การแยกส่วนของความแปรปรวนของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุนพบว่า ความผันผวนของการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับตัวมันเองในช่วงเวลา ก่อนเป็นหลัก รองลงมาคือการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคเอกชน การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายประจำ และดุลบัญชีเดินสะพัด ตามลำดับ และผลการวิเคราะห์การแยกส่วนของความแปรปรวนของการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคเอกชนพบว่า ความผันผวนของการเปลี่ยนแปลงการลงทุนภาคเอกชน ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับตัวมันเองใน

ช่วงเวลาก่อนเป็นหลัก รองลงมาคือ การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายเพื่อการลงทุน คุลบัญชีเดินสะพัด และการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายของรัฐบาลประเภทรายจ่ายประจำ ตามลำดับจากผลการวิเคราะห์การแยกส่วนของความแปรปรวน (Variance Decomposition) สรุปได้ว่าความผันผวนของแต่ละตัวแปรจะขึ้นอยู่กับตัวมันเองในอดีตเป็นหลักนั่นเอง

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายรัฐบาลมีผลต่อคุลบัญชีเดินสะพัด และการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชน และพบว่า การเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชนส่งผลกระทบต่อคุลบัญชีเดินสะพัดในทิศทางตรงข้าม ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดการบริโภคข้ามช่วงเวลาประยุกต์กับคุลบัญชีเดินสะพัด ซึ่งการลงทุนภาคเอกชนในนั้นอดีตอาจจะเป็นการนำเข้าปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ เช่น เครื่องจักร วัตถุดิบต่างๆ เป็นต้น ซึ่งส่งผลในทิศทางตรงข้ามต่อคุลบัญชีเดินสะพัดได้ ดังนั้นภาครัฐบาลควรส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักรภายในประเทศ รวมถึงการพัฒนาวัตถุดิบในประเทศเพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาพบว่าคุลบัญชีเดินสะพัด ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐทั้งประเภทรายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการลงทุน รวมถึงไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชน นอกจากนี้คุลบัญชีเดินสะพัดมีส่วนในการกำหนดความผันผวนของการใช้จ่ายภาครัฐทั้งประเภทรายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการลงทุน และการลงทุนภาคเอกชนไม่มากนัก สะท้อนให้เห็นว่าคุลบัญชีเดินสะพัดไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชน กล่าวคือการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายภาครัฐทั้งประเภทรายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการลงทุน และการเปลี่ยนแปลงของการลงทุนภาคเอกชนนั้นขึ้นอยู่กับหลายๆปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาค เช่น ภาวะเงินเฟ้อ การว่างงาน อัตราดอกเบี้ย เป็นต้น ซึ่งคุลบัญชีเดินสะพัดก็เป็นปัจจัยหนึ่งแต่มีผลกระทบไม่มาก

5.2 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลเศรษฐกิจมหภาครายไตรมาสเพียง 72 ไตรมาส หรือ 72 ตัวอย่าง ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประมาณค่ามีไม่มากพอ อาจส่งผลให้ผลการศึกษาที่ได้ไม่ใช้การประมาณค่าที่ดีที่สุด ดังนั้นหากมีการศึกษาครั้งต่อไปเพื่อให้การประมาณค่าแบบจำลองมีความแม่นยำเพิ่มมากขึ้น ควรเพิ่มจำนวนตัวอย่างโดยใช้ช่วงข้อมูลที่กว้างขึ้น นั่นคือเพิ่มจำนวนข้อมูลรายไตรมาสที่ใช้ในการศึกษา หรือเลือกระยะเวลาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นช่วงเวลาที่สั้นลง เช่น ข้อมูลรายเดือน เป็นต้น เพื่อเพิ่ม degree of freedom ซึ่งจะช่วยให้ผลการวิเคราะห์มีความละเอียดและถูกต้องมากขึ้น สำหรับการศึกษารoundต่อไป ควรเพิ่มตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคที่อาจส่งผลต่อแบบจำลองมากกว่า ขึ้น เช่น อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นต้น